4th week: Conversation: Excuses and wishes (U 13/1). Grammar: The conditional.

Otázky

- Kdy budou české prázdniny (holiday for students)?
  - Jarní prázdniny budou příští týden.
  - Letní prázdniny: **v létě** (dobrá dedukce): červenec a srpen
  - Chci něco dělat…
- Víte, kdy budou **dobré jahody** na Zelném trhu?
  - V **červnu**…
  - Teď jahody v supermarketu: to není jídlo… není ovoce, to je nevím co… plast
- Co jste dělal o víkendu?
  - Onemocněl jsem pýchou (pride).
    - Myslel jsem, že jet na koloběžce (koloběžka = kolo + běhat: to run) 100 km a spát venku je dobrý nápad (idea). Ale není…
  -
  - České ženy: **krev a mléko**.
- Jela jsem do Rakouska.
  - Do Vídně? (Vienna)
  - Kam?
  - Co ve Vídni?
    - Co dělat tam?
    - Tam jsou muzea…
    - Mozartovy koule
    - Známý dort: Sacherův dort (čokoládový) a Mozartův dort: pistáciový s čokoládou
    - Viděla jsem památky (monuments) / monument
      - Hrad
      - Zámek
  - Vídeň je pro seniory… není pro mladé lidi…
  - Rakousko: Austria
- Kdy bude další test? Nevím. Za dva týdny, v týdnu 6. Bude **ústní** (oral)
- Jaké je tvoje oblíbené místo v ČR?
  - Mám moc. Nemám jedno.
  - Co preferujete?
    - Město?
    - Přírodu? *Nature*
    - Nebo kulturu?
- Jedl jsem japonské palačinky…
  - Co je to?
  - České palačinky: to je mléko + mouka + vejce; dám tam džem nebo nutelu
  - Japonské palačinky: stejné, ALE: načechrané; krém z čaje
    - Sojová omáčka/ suši terorismus v Japonsku
  - Svět je speciální
- Co budete na Velikonoce

4th week: Conversation: Excuses and wishes (U 13/1). Grammar: The conditional.

- Pojedu na Pálavu s rodinou… do **kempu**, protože moje rodina je měkká (soft)
- Kdy jste šel naposledy do nemocnice?
  - Já nebo já s někým?
  - Šel jsem do nemocnice se synem, když si zlomil ruku
  - S dcerou, když měla problém s okem
  - S manželkou, když zlomila si kotník
  - V roce 2008: kousl mě pes a zlomil jsem si prst u nohy
  - Pohotovost: emergency
  - Byl jsem v nemocnici 2×
    - Testy na nějakou nemoc: bylo mi 6
    - Slepé střevo, bylo mi 10

- Jakou nemoc z povolání máte?
  - Jsem učitel…
  - Nemám nic.
  - Normální učitel: stres, migréna, neurologické potíže, psychické potíže, vyhoření (burn out)

0 Working with the book (p. 106)

Conditional: explanation + IS materiál

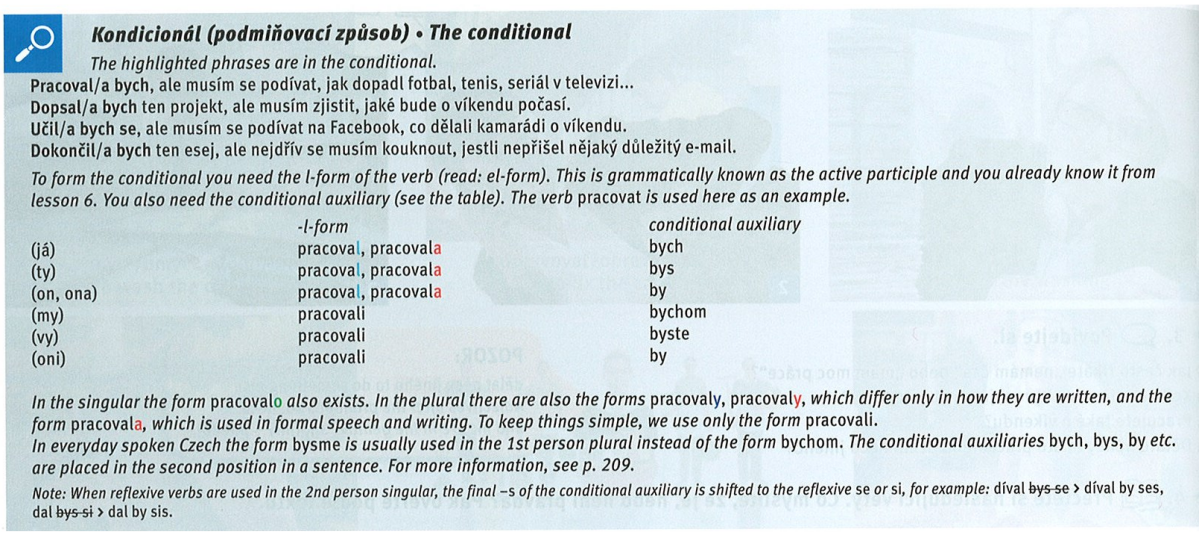

Kondicionál (podmiňovací způsob) • The conditional

The highlighted phrases are in the conditional.

Pracoval/a bych, ale musím se podívat, jak dopadl fotbal, tenis, seriál v televizi...
Dopsal/a bych ten projekt, ale musím zjistit, jaké bude o víkendu počasí.
Učil/a bych se, ale musím se podívat na Facebook, co dělali kamarádi o víkendu.
Dokončil/a bych ten esej, ale nejdřív se musím kouknout, jestli nepřišel nějaký důležitý e-mail.

To form the conditional you need the l-form of the verb (read: el-form). This is grammatically known as the active participle and you already know it from lesson 6. You also need the conditional auxiliary (see the table). The verb pracovat *is used here as an example.*

	-l-form	*conditional auxiliary*
(já)	pracoval, pracovala	bych
(ty)	pracoval, pracovala	bys
(on, ona)	pracoval, pracovala	by
(my)	pracovali	bychom
(vy)	pracovali	byste
(oni)	pracovali	by

In the singular the form pracovalo *also exists. In the plural there are also the forms* pracovaly, pracovaly, *which differ only in how they are written, and the form* pracovala, *which is used in formal speech and writing. To keep things simple, we use only the form* pracovali.
In everyday spoken Czech the form bysme *is usually used in the 1st person plural instead of the form* bychom. *The conditional auxiliaries* bych, bys, by *etc. are placed in the second position in a sentence. For more information, see p. 209.*

Note: When reflexive verbs are used in the 2nd person singular, the final –s of the conditional auxiliary is shifted to the reflexive se *or* si, *for example:* díval ~~bys se~~ › díval by ses, dal ~~bys si~~ › dal by sis.

Work in groups

0.1 Co byste chtěli? (+acc) PROČ?

Example: Chtěl/a bych **nové kolo**.

- Chtěl/a **bych**…
- Chtěla bych čas.
  - Proč byste chtěli čas?
  - Protože mám moc práce…
  - Sportoval bych
  - Nedělal bych nic…
  - Spala bych
  - Odpočívala bych
  - Cestovala bych
  - Abych **se** studovala (in order to study myself)
    - Studuju se

4th week: Conversation: Excuses and wishes (U 13/1). Grammar: The conditional.

- Studovala bych
- Musíte studovat rychleji…
- To říká Arnold Schwarzenegger: musíte spát rychleji…

- Chtěl/a bych peníze.
  - Cestovala bych
  - Jedl bych dobré jídlo…
    - Teď nejíte dobré jídlo? Teď ne…
      - Jaké dobré jídlo?
      - Kvalitní japonské jídlo
    - Jel bych do Japonska…
  - Koupil bych letadlo a letěl bych do Japonska…
  - Velké letadlo a letět s kolegy…
  -
- Chtěl/a bych velké pivo.
  - Jaké pivo byste chtěl?
  - 10° desítka
  - 12° dvanáctka – je lepší, je silnější
  - 16° – existuje
  - 24° – ano, nejsilnější obvyklé pivo v ČR (12 % alkohol)
-

0.2 Co byste chtěli dělat? (+ verb in the infinitive) PROČ?

Example: Chtěl/a bych zítra dlouho **spát**, protože jsem unavený.

- Chtěl/a bych…
- Chtěl/a bych **CESTOVAT** po světě.

Book, 106/8

… ~~musím studovat~~.

1 Making excuses

a) Example: Studoval bych, ALE **nemám čas**.

1. Šel bych do kina, ALE **NEMÁM PENÍZE; MÁM RÝMU; MÁM ZÍTRA ZKOUŠKU, NEMLUVÍM ČESKY, NEROZUMÍM ČESKY**.
2. Spal bych, ALE **MÁM LEKCI V 7:00, ZA DVĚ HODINY JE PARTY, NEMÁM POSTEL (MÁTE MATRACI? POTOM NENÍ PROBLÉM; NEMÁM MATRACI… MŮŽETE SPÁT NA ZAHRADĚ; POTŘEBUJETE KARIMATKU**.
3. Poslal bych ten email, ALE **NEMÁM INTERNET, NEPRACUJU V SOBOTU. JSEM LÍNÝ (MUSÍTE PSÁT, MYSLET, KONCENTROVAT SE A POTOM KLIKNOUT NA POSLAT)**.
4. Hrál bych fotbal, ALE **NEUMÍM TO, MÁM ZLOMENOU NOHU, BOLÍ MĚ NOHA**.
5. Uklidil bych byt, ALE **MŮJ VYSAVAČ/LUX NEFUNGUJE, MUSÍM ODPOČÍVAT**.
   a. Vysávat
   b. Luxovat
   c. Xeroxovat: to copy
   d. pentelka

b) Example: Studoval bych, ALE nemám čas.

1. **CESTOVALA BYCH / ŠEL BYCH DO RESTAURACE / KUPOVALA BYCH VELKÝ DŮM SE ZAHRADOU**, ALE nemám na to peníze.
    a. **MUSÍTE CESTOVAT NA LEHKO, POTŘEBUJETE KARTU…**
    b. **VILA TUGENDHAT: 280 000 000 KČ**
        i. **SKLENĚNÝ POKOJ: GLASS ROOM (SIMON MAWYER)**
2. **ČETLA BYCH KNIHU DLOUHO; CHTĚLA BYCH JÍT NA PARTY; …,** , ALE musím ráno brzo vstávat.
3. **HRÁL BYCH BASKETBAL; BĚHALA BYCH V LUŽÁNKÁCH = V PARKU LUŽÁNKY; ŠLA BYCH NA PROCHÁZKU**, ALE nemůžu se postavit na nohy.
4. **CHTĚL BYCH ČESKOU MANŽELKU (KREV A MLÉKO; ZUBY NE);** , ALE nemám rád české jídlo.
5. **VAŘIL BYCH JÍDLO; TANCOVAL BYCH, POSLOUCHALA BYCH HUDBU; DÍVAL BYCH SE NA FOTBAL**, ALE nemám na to náladu.

2 Making suggestions. Make short conversations according to the example.

Example: Šel/šla bys/TE na pivo? – Ano, rád/a, kdy? / Ne, nemám čas.

- Šel **byste** do divadla?
- Šla byste **na rande/na procházku/do kina.**?
- Hrál byste na kytaru?
- Chtěl bys jít spolu se mnou (together with me) do práce?
- Uvařil byste dort?
- Koupil bys piva (pl.)?
    - Koupil bys **pivo**?
- Vzal bys jídlo? Vzal bys Evu?
- Zavolal bys kamarádce?

4th week: Conversation: Excuses and wishes (U 13/1). Grammar: The conditional.

MEDICAL CZECH: TM U6 II.

1 Poslech: Talking medicine, CD1/10 (link). Answer the questions

1. Kde pacient cítí bolest? **BŘICHO: VPRAVO DOLE; KOLEM ŽALUDKU**
2. Jak dlouho cítí bolest? **JEDEN DEN; OD VČERA (OD VČEREJŠÍHO VEČERA)**
3. Proč je mu špatně? Co dělal před bolestí? **JEDL MOC, KDYŽ SLAVIL NAROZENINY**

2 Poslech: Talking medicine, CD1/11 (link). Answer the questions

1. Kde bolí paní Veselou ruka? **KOLEM ZÁPĚSTÍ; TADY**
2. Jak dlouho ji bolí ruka? **ASI TÝDEN**
3. Kdy se bolest objevila = appear? **PRACOVALA NA ZAHRADĚ A POTOM TO ZAČALO**
4. Kdy je bolest horší? **PŘI NÁMAZE**
5. Jak paní Veselá spí? **ŠPATNĚ; BOLEST JI OBČAS BUDÍ.**

3 Fill in the gaps

1. **KDE** vás to bolí? – Tady vpravo dole.
2. **UKAŽTE** mi, kde to bolí. – Tady.
3. **BOLÍ** vás to tady? – Ne, tady ne.
4. Kam se ta bolest **ŠÍŘÍ**? – Do pravého ramene.
    a. Kam bolest vystřeluje?
5. Co tu bolest **ZPŮSOBILO**? – Nevím, ale **pracoval jsem celý den** na zahradě. *This time – What caused the pain?*
6. Co tu bolest **ZPŮSOBUJE**? – Bolí mě **vždycky** to po tučném jídle. *Always – what causes the pain?*
    a. *Způsobovat / způsobit: to cause*
7. Co tu bolest **ZHORŠUJE**? – Je to **horší**, když sedím.
8. Co tu bolest **ZMÍRŇUJE**? – Je to **lepší**, když si vezmu něco proti bolesti.
    a. Co ~~zlepšuje~~ tu bolest? Dobrá bolest neexistuje.
    b. Mírná bolest: moderate, decent pain
    c. Mír: peace
9. Je to horší v klidu nebo při **NÁMAZE**? – Je to pořád stejné.
10. Můžete tu bolest **POPSAT**? – Začíná pod pravou lopatkou a šíří se až do hlavy.
11. **JAKÁ** je ta bolest? Ostrá, nebo tupá? – Tupá.
12. Je bolest stejná, nebo se **MĚNÍ**? – Je stejná.
13. Jak dlouho ta bolest **TRVÁ**? – Asi několik minut.
14. Bolí vás to i v **NOCI**? – Ne, jenom přes den.
15. **JAK DLOUHO** už vás to bolí? – Dva dny.
16. **BERETE** nějaké léky proti bolesti? – Ne, žádné léky.

17. **VZAL JSTE** nějaké léky proti bolesti? – **Včera** jeden paralen.